

Dosarul nr. 2r-927/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V.Jomiru-Niculiță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Sîrbu, V.Mihaila)

Î N C H E I E R E

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Leonid Habarov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Leonid Habarov, intervenient accesoriu
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 20 cu privire la
încasarea sumei,

împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituită cererea de apel depusă de către Leonid Habarov,

c o n s t a t ă :

La 13 septembrie 2016, SA „Termoelectrica” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Leonid Habarov, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 20 prin
care a solicitat încasarea datoriei pentru consumul de energie termică în mărime de
19558,54 de lei.

Prin hotărârea din 29 iunie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani s-a
admis acțiunea depusă de SA „Termoelectrica” și s-a încasat de la Leonid Habarov
în beneficiul ÎMGFL nr. 20 suma de 19 558,54 de lei cu titlu de datorie pentru
consumul de energie termică până la 1 mai 2016, s-a încasat de la Habarov Leonid
cu titlu de cheltuieli de judecată în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de
586,75 de lei.

Prin încheierea din 7 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a repus
apelantul Leonid Habarov în termenul legal de declarare a apelului, s-a ridicat
cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”
împotriva lui Leonid Habarov, intervenient accesoriu ÎMGFL nr. 20 cu privire la
încasarea datoriei pentru consumul de energie termică, de la examinare în ordine
de apel și s-a remis Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani pentru a fi întocmită
hotărârea integrală din 29 iunie 2017.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat
eroarea din dispozitivul încheierii din 7 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău
prin excluderea sintagmei „se ridică cauza civilă la cererea de chemare în judecată
depusă de SA „Termoelectrica” împotriva lui Leonid Habarov, intervenient

accesoriu ÎMGFL nr. 20 cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de energie termică, de la examinare în ordine de apel și s-a remis Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani pentru a fi întocmită hotărârea integrală din 29 iunie 2017”.

Prin încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Leonid Habarov și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 440,06 de lei, acordându-i un termen până la 22 martie 2018, ora 14:00.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Leonid Habarov și s-a menținut încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.101-105)

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Leonid Habarov, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă. (f.d. 140-143)

La 31 octombrie 2018, Leonid Habarov, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, emisă în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

A invocat că, încheierea a fost emisă în lipsa lui, ignorând cererea de amânare depusă din motive de sănătate, la care a fost anexat și trimitere-extras medical.

Recurentul a considerat că i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut la art. 6 § 1 CEDO și Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității.

Leonid Habarov a solicitat repunerea în termen, admiterea recursului, casarea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 10 octombrie 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 18 octombrie 2018. (f.d. 149)

Astfel, recursul declarat la 31 octombrie 2018, este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 436 Cod de procedură civilă, recursul se depune de persoanele menționate în art. 430 Cod de procedură civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 437 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1), lit. (b¹) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu corespunde prevederilor art. 437 alin.(1).

În conformitate cu art. 437 alin. (1) cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă: a) denumirea instanței la care se depune recursul; b) numele, denumirea, calitatea procesuală a recurentului sau a persoanei ale cărei interese le reprezintă, adresa lor; c) numele sau denumirea, adresa

intimatului; e) denumirea instanței care a emis decizia în apel, data pronunțării și dispozitivul deciziei, argumentele admiterii sau respingerii apelului; f) esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective; g) data declarării recursului și semnătura recurentului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că prin hotărârea din 29 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea depusă de SA „Termoelectrica”.

Prin încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Leonid Habarov și s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 440,06 de lei, acordându-i un termen până la 22 martie 2018, ora 14:00.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de către Leonid Habarov și s-a menținut încheierea din 15 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.101-105)

Prin încheierea din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către Leonid Habarov, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă. (f.d. 140-143)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că la 31 octombrie 2018, Leonid Habarov, a declarat recurs împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care nu este dactilografiat și este redactat într-o altă limbă decât limba oficială în care se desfășoară procesul, fără a anexa traducerea acestuia în limba de stat.

Instanța de recurs remarcă că, prin Hotărârea nr. 17 din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale a Republicii Moldova, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești.

Curtea a notat că, conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

În contextul celor indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reiterează că, unul din principiile fundamentale ale procesului civil și penal este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 24 din Codul de procedură civilă, art. 16 din Codul de procedură penală și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

Prevederile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Conform art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în baza Hotărârii

Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română. Caracterul oficial al limbii instituie, obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Din cele menționate, rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat.

Astfel, cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

Totodată, dreptul de a se exprima în limba maternă în cadrul procedurilor orale desfășurate în fața instanței judecătorești, include și dreptul de a întocmi și înainta în instanță acte de procedură sau alte cereri în această limbă.

În aceste condiții, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba de stat, din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înlăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba de stat.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă de către Leonid Habarov împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu corespunde prevederilor art. 437 alin. (1) Cod de procedură civilă, nefiind dactilografiată, precum și este redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului și nu este însoțită de traducere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, 426¹ alin. (1) lit. (b¹) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de către Leonid Habarov împotriva încheierii din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” împotriva lui Leonid Habarov, intervenient accesoriu Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 20 cu privire la încasarea sumei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva